روزنه

هادی غفاری:

انشقاق جامعه روحانیت و مجمع روحانیون یک اصالت ریشه‌ای داشت

● **شرق:** هادی غفاری درباره احتمال وحدت بین جامعه روحانیت و مجمع روحانیون مبارز که زمانی یکی بودند اما بعد از اختلافات رخ‌داده در جریان انتخابات مجلس سوم از هم جدا شدند، به خبرآنلاین گفته است: «انشقاق جامعه روحانیت مبارز و مجمع روحانیون یک اصالت ریشه‌ای داشته که آن هم در تفکرات امام(ره) بوده است».

او با بیان اینکه تفاوت‌های ریشه‌ای بین مجمع روحانیون و جامعه روحانیت مصادیق مختلفی دارد، افزود: «ببینید راست‌های سنتی که امروز به اصولگرا تغییر نام داده‌اند، برابر فقهی که مدعی آن بودند، بر این نظر بودند که اگر در خانه کسی چاه نفت کشف شد متعلق به خودش است و دولت حق هیچ‌گونه مخالفتی ندارد یا در موضوع مالیات، سربازی و مرزداری و اختیارات حکومت نظراتی داشتند که وقتی درباره آنها از امام استفسار گرفتیم، امام(ره) جواب دندان‌شکنی دادند که این چه حرف‌هایی است و تأکید کردند که مالکیت معنای عرفی دارد».

غفاری ادامه داد: «آقایان جامعه روحانیت مبارز معتقد به مالکیت بسیار بسیار بسته و دور از زمان و مکان بودند، بر این اساس انشقاق مجمع روحانیون و جامعه روحانیت اختلاف نه تنها سلیقه‌ای نبوده بلکه اختلاف مبنایی است».

او با بیان اینکه حکومت و دولت مبنای بسیار روشن و اجتهادی دارد، تأکید کرد: «ببینید در مذهب شیعه که باب اجتهاد در آن باز گذاشته شده شرایط به‌گونه‌ای است که برای تصمیم‌گیری درباره حوادث و مشکلات روز فضا باز گذاشته شده و معتقد است نمی‌توان در فضای بسته اعلام نظر کرد؛ موضوعی که آقایان جامعه روحانیت باوری به آن ندارند».

عضو مجمع روحانیون مبارز با تأکید بر اینکه آقایان در جامعه روحانیت در تاریخ ۴۰ ساله انقلاب نشان دادند که اساسا به چیزی به نام اتحاد و وحدت معتقد نیستند، گفت: «اینها تعارفاتی است تا آقایان فقط دور هم بنشینند، گپی بزنند، شوخی کنند و در نهایت بروند اما هیچ برنامه عملی برای وحدت ندارند».

غفاری ادامه داد: «اگر آقایان به وحدت اعتقاد دارند، بفرمایند درباره نظارت استصوابی، معتقد بودند؟ اگر معتقد بودند در نظارت استصوابی به این وسعت عمل نمی‌کردند. در کشور ما یک آقای زرتشتی رأی آورده به چه حقی ما می‌توانیم او را از رأیی که مردم دادند محروم کنیم، آن هم پس از اینکه ابتدا صلاحیت او را احزار کردیم، همه اینها نشان می‌دهد که اینها به وحدت معتقد نیستند و فقط تعارف می کنند».

این فعال سیاسی اصلاح‌طلب تأکید کرد: «معتقدم که جامعه روحانیت اعتقادی به وحدت ندارد، به این دلیل که آنها برای افراد نمره صفر و صد در نظر می‌گیرند؛ یعنی به هر کسی که از آنها نیست نمره صفر می‌دهند و هر کسی با آنها است نمره صد می‌گیرد، آنها می‌گویند که هر کس با ما نیست بر ما است؛ هر کس تسلیم ما نیست، فکر ما را قبول ندارد، ما را نقد می‌کند، از ما نیست درحالی‌که به‌هیچ‌وجه این تفکر صحیح نیست».

غفاری ادامه داد: «شکی در وجود وحدت در حوزه‌های مرتبط با منافع ملی وجود ندارد، اما در حوزه مسائل داخلی آیا آقایان بر وحدت تأکید دارند یا همچنان در مسائلی مانند حصر، بر رأی خود پافشاری می‌کنند و حاضر به تغییر موضع نیستند. با این تفاسیر، برگزاری جلسات مشترک کارگشا نیست».

این چهره سیاسی اصلاح‌طلب با تأکید بر اینکه وحدت، اتحاد و برگزاری تجمعات مشترک با بخش‌نامه و دستور و خواهش درست نمی‌شود، تصریح کرد: «باید مرزها و افکار به هم نزدیک شوند، باید آرمان‌ها به هم نزدیک شود، اما آیا آرمانی که به دنبال آن است که فقط موافقان من سر کار بیایند و بقیه دور شوند، قابل جمع‌شدن با آرمان وحدت واقعی است؟».

خبری از اجرای قانون رسیدگی به اموال و دارایی‌های مسئولان نیست

چرا مسئولان تن به شفافیت نمی‌دهند؟

شرق: اجرای قانون رسیدگی به اموال و دارایی‌های مسئولان همچنان بلاتکلیف است و دبیر مجمع تشخیص مصلحت نظام از رئیس قوه قضائیه درخواست کرده است تا با تدوین و ابلاغ آیین‌نامه شفاف‌سازی دارایی مسئولان موجبات اجرای آن را فراهم کند. محسن رضایی تأکید کرده است که باید به شفافیت روی آورد. قانون شفاف‌سازی دارایی مسئولان سال‌هاست در مجمع تصویب شده، اما آیین‌نامه آن باید توسط دستگاه قضا تدوین شود، ازاین‌رو از آقای رئیسی تقاضا می‌کنیم که مصوبه مجمع برای از کجا آورده‌اید را اجرائی کند.

این درخواست رضایی در حالی مطرح شده است که در ایران قانونی داریم که به «قانون از کجا آورده‌ای» شهرت دارد و درواقع عبارت است از «قانون مربوط به رسیدگی به دارایی وزرا و کارمندان دولت، اعم از کشوری و لشکری و شهرداری‌ها و مؤسسات وابسته به آنها» مشتمل بر ۹ ماده و پنج تبصره که در مورخ ۱۹ اسفند ۱۳۳۷ به تصویب مجلس شورای ملی وقت رسیده است. حقوق‌دانان معتقدند که این قانون از جمله قوانین خوب و پیشرفته‌ای بود که قبل از پیروزی انقلاب اسلامی برای جلوگیری از فساد، اختلاس، رشوه و شفافیت فعالیت‌های اقتصادی تصویب شد، اما در دوران پهلوی هرگز اجرائی نشد. بعد از پیروزی انقلاب اسلامی ایران اصل ۱۴۲ قانون اساسی مصوب شد که به اصل «کنترل دارایی مسئولان نظام» مشهور است و با قانون از کجا آورده‌ای متفاوت است. اما برای اجرائی‌شدن اصل ۱۴۲ هم زمان بسیاری صرف شد تا مجلس قانونی را تصویب کند. با توجه به اهمیت رسیدگی به درآمد مسئولان و مقابله با انواع مفاسدی که مسئولان را تهدید می‌کند، در سال ۱۳۸۴ نمایندگان مجلس برای اجرائی‌شدن این اصل قانون اساسی طرحی را تدوین کردند که در کش‌وقوس مجلس و شورای نگهبان سال ۸۷ راهی مجمع تشخیص مصلحت نظام شد و بعد از گذشت هفت سال بالاخره در سال ۹۴ با تصویب مجمع تشخیص مصلحت نظام قرار بود حالت اجرائی به خود بگیرد، هرچند این مصوبه هم به دلیل حذف ضمانت اجرا به‌شدت مورد انتقاد قرار گرفت تا اینکه نمایندگان مجلس در زمان رسیدگی به قانون برنامه ششم توسعه در کمیسیون تلفیق، اصلاحاتی در طرح از کجا آورده‌اید اعمال کردند تا افرادی که بر اساس قانون مجمع تشخیص مصلحت نظام موظف به ارائه لیست اموال اعلامی هستند در صورت کتمان و ارائه ناقص اموال مشمول مجازات درجه ۶ قانون مجازات اسلامی شوند تا به نوعی از حقوق اجتماعی محروم و منفصل از خدمت شوند. حال با گذشت مدتی طولانی از نهایی‌شدن این قانون هنوز خبری از تدوین آیین‌نامه اجرائی این قانون در قوه قضائیه نیست و محسن رضایی ازاین‌رو تغییر رئیس قوه قضائیه را به فال نیک گرفته تا شاید با مساعدت آیت‌الله رئیسی و تدوین آیین‌نامه اجرائی بالاخره بعد از چند دهه شاهد رسیدگی جدی و عملی در راستای شفاف‌سازی در اموال مسئولان باشیم. البته پیش از این نیز حجت‌الاسلام مصباحی‌مقدم، دیگر عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام، با تأکید بر اینکه قانون رسیدگی به اموال مسئولان چندسال قبل در مجمع تشخیص مصلحت به تصویب رسیده و نهایی شده بود، اما تاکنون به فراموشی سپرده شده بود، در مورد موانع اجرائی‌شدن این قانون گفته بود: عدم اراده، از عوامل اجرائی‌نشدن این قانون است.

شفاف‌سازی اما محرمانه

در همین راستا و با توجه به اهتمام رئیس دستگاه قضا برای اجرائی‌شدن قانون فوق‌الذکر، ابتدای اردیبهشت‌ماه رئیس قوه قضائیه با اشاره به تهیه آیین‌نامه اجرائی قانون رسیدگی به اموال مسئولان در دستگاه قضائی ابراز امیدواری کرده بود که آیین‌نامه به‌زودی ابلاغ خواهد شد، اما بعد از یک ماه؛ یعنی در اوایل خرداد حجت‌الاسلام محمد مصدق، معاون حقوقی قوه قضائیه، از اتمام تدوین و ارسال آیین‌نامه اجرائی قانون رسیدگی به دارایی مقامات، مسئولان و کارگزاران جمهوری اسلامی به حوزه ریاست قوه قضائیه خبر داده و گفته بود: مراحل تدوین و بررسی این آیین‌نامه با برگزاری جلسات متعدد کارشناسی با حضور قضات و کارشناسان مربوطه و استادان دانشگاه پایان یافته و برای تصویب و امضا به حوزه ریاست ارسال شده است. مصدق در تشریح جزئیات این آیین‌نامه توضیح داده بود: این آیین‌نامه در ۲۱ ماده و هشت تبصره، تدوین شده که در ماده ۲ این آیین‌نامه مقرر شده است به‌منظور انجام وظایف موضوع قانون مذکور و آیین‌نامه آن، «اداره کل ثبت دارایی مقامات مسئول» با نظر ریاست دستگاه قضا، در حوزه ریاست قوه قضائیه تشکیل شود که این امر بی‌تردید گامی مهم در فراهم‌سازی ساختارهای لازم برای تحقق شفافیت در این عرصه خواهد بود. همچنین در این رابطه معاون فناوری اطلاعات قوه قضائیه از دستور رئیس قوه قضائیه برای راه‌اندازی سامانه ثبت و ضبط اموال مسئولان کشور خبر داده و گفته است: آیین‌نامه این سامانه به زودی ابلاغ می‌شود. اما اینکه این سامانه ثبت دارایی‌ها قابل دسترس عموم خواهد بود یا محرمانه باقی خواهد ماند سؤالی بود که اسماعیلی، سخنگوی قوه قضائیه، نیز در پاسخ گفته است: طبق قانون، ارائه لیست اموال مسئولان محرمانه است. در ارتباط با مقامات در اصل ۱۴۲ قانون اساسی، قوه قضائیه کار رسیدگی را انجام می‌دهد و اگر در رسیدگی‌ها جرم و تخلف یا افزایش غیر حق اموال و دارایی مسئولان را مشاهده کرد، نتایج را به اطلاع عموم می‌رساند. در آیین‌نامه این قانون که توسط قوه قضائیه تنظیم شده و در این دوره مورد اهتمام قرار گرفته، پیش‌بینی شده است که اگر تخلفی دیدیم حسب مورد ما آن را به مراجع ذی‌صلاح منعکس می‌کنیم.

مسئولان گریزان از اعلام دارایی‌های خود هستند

پایان تدوین آیین‌نامه اجرائی قانون رسیدگی به اموال مسئولان اگرچه اهمیت بسیاری دارد، اما مهم ابلاغ و در نهایت اجرائی‌شدن آن است و دلیل تأخیر دستگاه قضا هنوز مشخص نشده، هرچند ایجاد سامانه ثبت دارایی مسئولان می‌تواند یکی از دلایل این تأخیر باشد؛ سامانه‌ای که به اعتقاد دکتر نعمت احمدی اگر به این صورت باشد که مسئولان اختیاری اموالشان را ثبت کنند و حالت الزام نداشته باشد، خیلی راهگشا نخواهد بود، اما اگر تکلیفی باشد که اگر مثلا زمانی مالی از مسئولی در این سامانه ضبط نشده بود و بعدا کشف شد، چه جرائمی باید برای آن در نظر بگیریم؟ اگر بگوییم که عدم ثبت اموال مسئولان در این سامانه برایشان محدودیتی دارد یا شرط تخلفی گذاشته شود که درست است.

برخلاف ایران که تاکنون تن به اجرای قانون از کجا آورده‌ای نداده است و بسیاری از مسئولان از اجرای این قانون گریزان بوده‌اند، در بسیاری از کشورهای دنیا شفاف‌سازی درآمدها و فعالیت‌های اقتصادی مسئولان اصلی پذیرفته‌شده است؛ برای نمونه در کشورهای عضو کنوانسیون‌های شفاف‌سازی فعالیت‌های اقتصادی و سیاسی اجازه استفاده از مسکن و اتومبیل و سایر خدماتی که به نماینده مجلس و تمامی کسانی که در نظام اداری، اقتصادی، قضائی، لشکری، پلیسی، امنیتی، شهرداری و ... دولتی یا بخش خصوصی داده می‌شود، ارزش مسکن سازمانی و سایر خدمات دریافتی جزء درآمد برای استفاده‌کننده محسوب می‌شوند. بنابراین، استفاده‌کننده باید مالیات بر درآمد برای دریافتی‌های غیرنقدی را نیز پرداخت کند. درحالی‌که در ایران؛ چه در بخش دولتی و چه در بخش خصوصی (یا خصولتی) مسئولان محترم در هر سمتی که هستند هم حقوق به‌اصطلاح نجومی می‌گیرند و هم چندبرابر دریافت نقدی‌شان مزایای جانبی و غیرشفافی که مالیات بر درآمد هم پرداخت نمی‌کنند دریافت و استفاده می‌کنند. در این شرایط اینکه تمایلی برای اجرای این قانون در میان مسئولان دیده نمی‌شود نمی‌تواند عجیب باشد، اما دستگاه قضا با ابلاغ و اجرای آیین‌نامه قانون رسیدگی به اموال مسئولان می‌تواند برای مقابله با فسادهای اقتصادی مانند اختلاس، رشا و ارتشا و فرار مالیاتی و مواردی از این دست گام بزرگی بردارد.

حمله دوباره قالیباف به یاران اصولگرایش

شرق: محمدباقر قالیباف برای چندمین بار به انتقاد از اصولگرایان پرداخته و گفته است «تا زمانی که اصولگرایان در مسیر گذشته حرکت کنند، نمی‌توانند کار جدی و اساسی انجام دهند». از گفته او مشخص است که ایده نواصولگرایی او هم چندان در محافل اصولگرایی با اقبال و پذیرش روبه‌رو نشده است. محمد مهاجری روزنامه‌نگاری که به اصولگرابودن منتسب است، چند وقت پیش نوشته بود گویا قالیباف که این روزها مدام علیه اصولگرایان حرف می‌زند فراموش کرده که اصولگراها شاید دو سال دیگر دوباره به یک «زینت‌الانتخابات» نیاز داشته باشند.

شهردار سابق تهران دو سال پیش و بعد از انتخابات ریاست‌جمهوری، نامه‌ای خطاب به جوانان اصولگرا نوشته بود و با اشاره به اینکه رأس جریان اصولگرایی دچار اختلال است، از آنها خواسته بود که آتش به اختیارانه عمل کنند. او بارها به پدرخوانده‌های اصولگرا اشاره کرده و مقصودش از اختلال در رأس این جریان به احتمال زیاد کنش سیاسی همین پدرخوانده‌هاست. همان‌هایی که در نهایت ابراهیم رئیسی را به او ترجیح دادند. او درباره این پدرخوانده‌ها گفته بود: «منظور همان کسانی هستند که ممکن است در مرکزیت جریان اصولگرا باشند و بگویند ما یک تصمیمی گرفته‌ایم و همه باید گوش کنند... مثلا در انتخابات مجلس یازدهم در سال ۹۸ درست است که از تهران برای یک شهرستان نماینده انتخاب کنند؟ حتما مرکزیت اصولگرایی باید به شهرستان‌ها کمک کند، اما نه اینکه از بالا بگوید شما قدرت تشخیص ندارید و ما برایتان تعیین تکلیف می‌کنیم؛ این افراد را بگذارید، بقیه هم نباشند!».

او که منتقد تصمیمات جبهه مردمی نیروهای انقلاب یا همان جمنا بود، این بار هم گفته است: «کمپین اصولگرایی اشتباهی بود. وقتی رئیس‌جمهور مستقر وجود دارد و یک انتخابات میان‌دوره‌ای در حال برگزاری است، چرا از جناح مقابل دو نفر باید حضور پیدا کنند؟ آن هم با این استدلال که تا هفته آخر حضور داشته باشند تا مشخص شود وضع کدام‌یک بهتر است یا به عبارت دیگر تا هفته آخر با خودتان رقابت کنید و هفته آخر با رقیب اصلی... یعنی زمان نظرسنجی باید بگوییم بین این دو نفر کدام‌یک برتر است یا اینکه از جامعه سؤال کنیم کدام‌یک از این دو نفر در برابر آقای روحانی بهتر رأی می‌آورد؟ قطعا هر کدام که قدرت رقابت بیشتری با رقیب دارد، باید بماند».

قربان‌زاده مشاور قالیباف همان زمان درباره ماجرای کناره‌گیری قالیباف گفته بود: «آقای رئیسی حرفی زده و گفته‌اند که آقای قالیباف نمی‌خواست کاندیدا شود، بالاخره این، یک جعبه سیاهی دارد؛ پس چه شد که آقای قالیباف در انتخابات حضور پیدا کرد؟ کاندیدای پوششی از ابتدا می‌داند که قطعا کنار می‌رود مانند آقای جهانگیری. اما کسی که اعلام می‌کند نظرسنجی‌ها را هم تا لحظه آخر ببینم، این یعنی پای کار هست ولی باید همه تحولات سیاسی را دنبال کند تا ببیند چه اتفاقی می‌افتد یعنی تناقضی با اینکه می‌گوید من تا لحظه آخر هستم، ندارد». احتمالا هم قالیباف و هم یارانش از آن جعبه سیاه خبر دارند اما ترجیح می‌دهند درباره آن حرفی نزنند.

قالیباف و یارانش ایده نواصولگرایی را مطرح کردند تا جانی تازه در کالبد اصولگرایی بدمند اما به نظر می‌رسد که ایده آنها هم فاقد رمق تازه برای این دمیدن بوده است. واکنش اصولگرایان به مانیفست نواصولگرایی احتمالا آن چیزی نبود که قالیباف و یارانش انتظار داشتند. چراکه گفته بودند: «مشخص نیست این مانیفست چه حرف تازه‌ای برای گفتن دارد.»، «ما که ندیده‌ایم و در جریانش هم نیستیم.»، «چیز تازه‌ای در آن نیست» و «موضوع مانیفست در جلسات ما مطرح نشده»؛ اینها جملاتی بود که محمدرضا باهنر رئیس جبهه پیروان خط امام و رهبری، غلامرضا مصباحی‌مقدم سخنگوی جامعه روحانیت مبارز، حمیدرضا ترقی عضو شورای مرکزی جمعیت مؤتلفه اسلامی و سیدمحمد حسینی سخنگوی جبهه مردمی نیروهای انقلاب اسلامی درباره مانیفست نواصولگرایی دو سال پیش بر زبان آورده بودند. زمانی هم اعلام شده بود که این مانیفست قرار است در یکی از جلسات جمنا به بحث و بررسی گذاشته شود اما در نهایت معلوم نشد که اصلا بررسی شد و اگر شد، نتیجه‌اش چه بود!

حامیان قالیباف با نواصولگرایی می‌خواستند همه سلایق اصولگرایی را دور هم جمع کنند اما موفق نشدند. این نقدی است که خود قالیباف هم به اصولگرایان دارد. او گفته بود: «معتقدم حداقل در قدم اول جمنا می‌توانست همه سلایق اصولگرا را در خود جمع کند که در همین جا هم ناموفق بود». او باز هم در نقد جمنا گفته بود :«بعد از انتخابات این حرکت هم تمام شد. کم‌کم که به انتخابات مجلس نزدیک شویم، حتما باز زمزمه‌هایی مطرح می‌شود. در حالی که این گفت‌وگوها باید دائمی باشد. یک نکته مهم دیگر اینکه بعضی‌ها فکر می‌کنند می‌توانند و حتی وظیفه دارند برای جمع تصمیم بگیرند و بقیه هم وظیفه دارند از تصمیم اینها حمایت کنند! این هم یک اشکال است. یعنی وحدت یک فرایند است که برایند آن وحدت نهایی است».

الو شرق ۸۸۶۴۰۲۶۰

sharghline@sharghdaily.ir
پیامک: ۳۰۰۰۴۶۹۹

● **چرا درهای سرویس بهداشتی را زود می‌بندند؟**
ساعت ۲۳ درهای سرویس بهداشتی برخی پارک‌ها و بوستان‌ها، ازجمله بوستان افرا واقع در تقاطع خیابان شهید بهشتی- مفتح (منطقه ۶) را می‌بندند و مراجعه‌کنندگان برای رفع حاجت با مشکل مواجه می‌شوند. با گرم‌شدن هوا مردم بیشتر به این‌گونه مکان‌ها مراجعه می‌کنند، پیشنهاد می‌شود درهای سرویس بهداشتی را دیرتر ببندند.
علی فکری

● **فجایع انسانی:** سه‌شنبه، هفتم خرداد، خبر قتل همسر دوم شهردار سابق تهران در بوق‌وکرنا پیچید و در سایت‌های خبری و فضای مجازی و در میان مردم بازتابی گسترده پیدا کرد و به‌طور گسترده از تلویزیون هم پخش شد. آخرین خبر حکایت از آن داشت که نجفی، شهردار سابق، قتل همسرش را به گردن گرفته است. ماجرای قتل همسر دوم شهردار سابق تهران به دلیل اینکه نجفی فردی تحصیل‌کرده بود و وزیر آموزش‌وپرورش سابق، کمی دور از حقیقت به نظر می‌رسید، اما ظاهرا به گفته ایشان، مشکلات خانوادگی باعث بروز چنین حادثه غم‌انگیزی شده است. حال مسئولانی که از قبل برای حمل اسلحه ایشان مجوز صادر کرده بودند، چه پاسخی دارند؟ افرادی که قبلا دارای پست‌های مدیریتی بودند و به لحاظ امنیتی اسلحه داشتند، پس از استعفا یا کناره‌گیری از شغلشان باز هم می‌توانند اسلحه حمل کنند و آن را نگه دارند؟ قتل‌های خانوادگی، همسرکشی و فجایع انسانی از زمان‌های قدیم هم رواج داشت، اما اینکه این اتفاق در کشور توسط فردی اهل دانش و فرهنگ به وقوع پیوست، برای بسیاری جای سؤال است. آیا مسائل و مشکلات خانوادگی این زوج آن‌قدر حساس و غیرقابل تحمل شده بود که باید چنین فاجعه‌ای، آن هم توسط یک فرد فرهنگی رخ دهد؟ با اتفاق ناگواری که رخ داده است، بسیاری از هم‌وطنان در انتظار اطلاع‌رسانی بیشتر از سوی مسئولان و رسانه‌ها هستند.
علی‌اکبر فرقانی

● **بی‌توجهی به گرانی:** به هرجا می‌رویم، در جمع‌های دوستانه، خانوادگی، همکاران و صف نان، همه از گرانی‌ها و بی‌توجهی‌های مسئولان سخن می‌گویند. بسیاری از خانواده‌ها از وضع موجود درمانده و ناراضی‌اند. چرا هیچ‌کس به فکر مردم و رفع مشکلات و گرانی‌ها نیست؟ بی‌توجهی به مشکلات مردم زیبنده آنان نیست.
فرخی‌پور